

Invt. 83.908. -

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

No. 261.

SALOMEA

Dramă într'un act de OSCAR WILDE

TRADUCERE DE

Z. BÂRSAN

BUCUREȘTI

EDITURA LIBRĂRIEI „UNIVERSALA” ALCALAY & Co.

No. 27, CALEA VICTORIEI No. 27

SALOMEA

Dramă într'un act de OSCAR WILDE

Traducere de Z. BARSAN

PERSOANELE

Irod, regele Iudeii.

Ioan, proorocul.

Tânărul Syrian, căpitanul corpului de gardă.

Tigelin, un roman tânăr.

Un Capadocian.

Un Nubian.

I-ul soldat

II-lea soldat

I-iul

II-lea

III-lea

IV-lea

V-lea

I-iul

II-lea

Un Fariseu.

Un Saducian.

Manase, sclav.

Naaman, călăul.

Irodiada, soția lui Irod.

Salomea, fiica ei.

Romani, suita regelui, sclavi, sclave.

FUNDUL SCENII

Noaptea. Cer albastru împodobit cu stele.

O' mare terasă la palatul lui Irod, vecină cu sala festivă.

— La dreapta o scară, la stânga în planul din fund o fântână veche cu marginile de bronz de un verde întunecat. Seară, lumină de lună.

SCENA I

Tânărul Syrian se uită mereu prin poarta palatului. Aproape de el, în fund, pe trepte stă *pagiul Irodiadei. Naaman*, călăul, îndărăptul fântânei, rezemat de spadă. *Capadocianul și Nu-*

bianul în poarta de eșire, la stânga. *I-iul soldat* stă pe scaunul de piatră, aproape de fântână, *al II-lea soldat* pe scaunul de piatră din față. Mai târziu *glasul lui Ioan* în fântână. Amândouă porțile sunt luminate; încolo întuneric.

TANĂRUL SYRIAN

Ce frumoasă-i astăseară domnița Salomea!

PAGIUL

Ia uită-te la lună! Ce ciudată pare! Par'c'ar fi o femeie, care eșe din groapă, o femeie moartă. Ai crede că umblă după morți!

TANĂRUL SYRIAN

Da, e foarte ciudată: par'c'ar fi o domniță cu vâl galben și cu picioarele de argint. Cu o domniță seamănă, care ar avea picioarele de porumbiță albă. Uite... ai crede că joacă.

PAGIUL

Cu o femeie moartă seamănă. Ia te uită ce încet alunecă.

(Zgomot în sala festivă).

I-iul SOLDAT

Ce e zgomotul ăsta? Urlă fiarele sălbatice?

II-lea SOLDAT

Ba, evreii; obiceiul lor! Discută într'una despre religie.

I-iul SOLDAT

Și pentru ce?

II-lea SOLDAT

Știu eu? Așa fac în totdeauna. Fariseii de pildă susțin că există îngerii, Saduceii zic că nu.

I-iul SOLDAT

Mi se pare o prostie să discuți așa ceva.

TANĂRUL SYRIAN

Ce frumoasă e astăseară domnița Salomea!

PAGIUL

Mereu te uiți! Prea mult te uiți la ea
Nu trebuie să te uiți așa la oameni; ai s'o pățești.

TANĂRUL SYRIAN

E grozav de frumoasă astăseară!

I-iul SOLDAT

(Privind dela locul lui în spre poarta palatului)

Regele e posomorât.

II-lea SOLDAT

(Apropiindu-se de el) Da e posomorât.

I-iul SOLDAT

Se uită la ceva.

II-lea SOLDAT

La cineva.

I-iul SOLDAT

La cine?

II-lea SOLDAT

Nu știu.

(Capadocianul și Nubianul *vin lângă
cei-l'alți soldați*).

TANĂRUL SYRIAN

N'o găsiți foarte palidă? Niciodată n'am văzut'o așa de palidă! Uitați-vă; parc'ar fi un trandafir alb văzut într'o oglindă de argint.

PAGIUL

Nu te mai uita. Prea mult te uiți la ea.

I-iul SOLDAT

Irodiada i-a umplut cupa regelui.

CAPADOCIANUL

Care e regina Irodiada? Aceea cu o cușmă neagră acoperită cu mărgăritare și cu părul pudrat?

I-iul SOLDAT

Da, aceia e, soția regelui!

II-lea SOLDAT

Regelui strașnic îi place vinul. Trei feluri de vinuri are el; unul din insula Samos, purpuriu ca mantaua împăratului...

CAPADOCIANUL

N'am văzut nici-odată pe împăratul.

II-lea SOLDAT

Altul din orașul Cyrus, galben ca aurul.

CAPADOCIANUL

Grozav de drag mi-e aurul.

II-lea SOLDAT

Al treilea e din Sicilia, roșu ca sângele.

NUBIANUL

Zeilor din țara mea le place mult sângele. De două ori pe an le aducem jertfe de flăcăi și de fecioare, cinzeci de flăcăi și o sută de fecioare și tot par'că nu le ajunge; tot aspri sunt cu noi.

CAPADOCIANUL

La noi nu mai sânt zei; Pe semne i-au dat afară Romanii. Se zice că s'ar fi ascuns în munți, dar nu cred. Trei nopți am umblat prin munți, i-am căutat... și nu i-am găsit. Pe urmă i-am strigat și pe nume, dar n'au venit; s'au piăpădit.

I-iul SOLDAT

Evreii se închină la un zeu, pe care nu poate să-l vadă nimeni.

CAPADOCIANUL

Asta n'o înțeleg.

I-iul SOLDAT

Ei cred, mai-presus de toate, în lucruri cari nu se văd.

CAPADOCIANUL

Ce caraghios !

GLASUL LUI IOAN

Veni-va unul în urma mea, care e mai puternic decât mine ! Eu nu sunt vrednic să-i desleg curelele încălțămintelor. Sub pașii lui pustiurile se vor trezi și vor înflori ca crinii. Ochii celor orbi vor vedea lumina zilei și urechile surzilor se vor deschide. Nou născutul va pune stăpânire pe ceata duhurilor rele și de coamele lor va duce leii.

II-lea SOLDAT

Strigați-i să se domolească ; în totdeauna spune prostii.

I-iul SOLDAT

O, nu. E un om evlavios. E foarte blajin. In fiecare zi îmi mulțumește când îi duc de mâncare.

CAPADOCIANUL

Cine e ?

I-iii SOLDAT

Un prooroc.

CAPADOCIANUL

Cum îl chiamă ?

I-iul SOLDAT

Ioan!

CAPADOCIANUL

Și de unde vine?

I-iul SOLDAT

Din pustiu. Acolo s'a nutrit cu lăcuste și cu faguri de pădure. Avea o haină de păr de cămilă și la mijloc era încins cu o curea. Arăta foarte sălbatic. Il urma o grămadă de lume, învățaței mai cu seamă.

CAPADOCIANUL

Și ce tot spune acolo?

I-iul SOLDAT

Cine poate ști?! Câte odată spune niște lucruri care ne înfioară. Mie mi-e peste putință să-l pricep.

CAPADOCIANUL

Nu poate să-l vadă nimeni?

I-iul SOLDAT

Regele nu dă voe.

TANĂRUL SYRIAN

Domnița 'și ascunde fața după evantaiu. Mănuțele ei albe seamănă cu niște porumbițe, cari zboară dând din aripi. Par'c'ar fi niște fluturi albi... da, întocmai niște fluturi albi.

PAGIUL

Dar ce'ți pasă ție? Ce te tot uiți? Nu te mai uita la ea; ai s'o pățești rău:

CAPADOCIANUL

(Privind în fântână). O închisoare cum n'am mai văzut!

I-iul SOLDAT

O fântână veche.

CAPADOCIANUL

O fântână veche. Trebuie să fie nesănătoasă.

II-lea SOLDAT

O, nu. Fratele regelui, de pildă, fratele mai mare, mi se pare, bărbatul d'întâi al reginei, a stat 12 ani aici și n'a murit. La urmă a trebuit să'l sugrume.

CAPADOCIANUL

Să-l sugrume? Cine a avut o inimă așa de tare?

II-lea SOLDAT

(Arătând spre călău, un negru colosal) Ăla de colo, Naaman.

CAPADOCIANUL

Nu 'i-a fost frică?

II-lea SOLDAT

Nu. Regele 'i-a dat inelul...

CAPADOCIANUL

Care inel?

II-lea SOLDAT

Inelul morții,... și nu i-a mai fost frică!

CAPADOCIANUL

Dar tot e îngrozitor să omori un rege!

I-iul SOLDAT

De ce! Și regii tot un gât au ca și ceil'alți oameni!

CAPADOCIANUL

Mie mi se pare groaznic.

TANĂRUL SYRIAN

Domnița se scoală. Părăsește masa. Par'că i s'ar fi urât. Ah, vine aci!! Da, drept la noi vine. Ce palidă e! Așa n'am mai văzut'o nici odată!

PAGIUL

Nu te mai uita, te rog, nu te mai uita la ea!

TANĂRUL SYRIAN

Par'c'ar fi o porumbiță care s'a ră-tăcit... o floare ce se mlădie de vânt... O floare de aur.

SALOMEA

(Apare)

SCENA II-a

Cei dinainte, Salomea, mai târziu un sclav.

SALOMEA

Nu, nu pot, nu pot să mai stau acolo. Ce are regele să se uite așa la mine ținută cu ochii săi de cârțiță, încremeniți sub pleoapele-i bătânde? E ciudat că mă privește astfel bărbatul mamei mele. Știu eu ce însemnează asta. da, da... știu eu!

TANĂRUL SYRIAN

Ați părăsit serbarea Domniță?

SALOMEA

Ah, ce proaspăt e aerul aci; în sfârșit să răsuflu. Acolo înăuntru dai de Evrei din Ierusalim care se sfâșie în bucăți, obiceii lor prost; de Barbari, cari beau în neștire și varsă vinul pe podele; de Greci din Sardonia, cu ochii văpsiți, cu fețele sulemenite și cu părul încreștit! de Egipteni tăcuți și vicleni cu mantalele cafenii și de Romani mojici, brutali, cari înjură într'una. O adunătură de rând... și zic că sunt din cea mai înaltă aristocrație!

TANĂRUL SYRIAN

Nu voiți să ședeți domniță!

PAGIUL

De ce-i vorbești? Ce te uiți așa la ea?
Ai s'o pățești rău!

SALOMEA

Ce mult îmi place să mă uit la lună!
Parc'ar fi o monedă mică. Parc'ar fi o
floare mică de argint. E rece și curată
luna, într'adevăr e curată, de o curată
frumusețe, da, e curată. Ea n'are să fie
niciodată pătată. Nici odată n'are să fie
atinsă ca celelalte zeități.

GLASUL LUI IOAN

Domnul a venit. Fiul omului a venit.
Centaurii s'au ascuns în râuri și sirenele
au părăsit apele și s'au ascuns în păduri,
în desișul frunzelor.

SALOMEA

Cine a strigat?

II-lea SOLDAT

Proorocul, Domniță.

SALOMEA

A, Proorocul, de care se teme așa de
mult regele.

II-lea SOLDAT

Despre asta noi nu știm domniță, dar
proorocul a strigat, proorocul Ioan.

TANĂRUL SYRIAN

Porunciți să vi se aducă lectica, Dom-
niță? E așa de frumos în grădină.

SALOMEA

Ingrozitoare lucruri spune el despre mama, nu-i așa ?

II-lea SOLDAT

Noi nu înțelegem nici odată ce vorbește.

SALOMEA

Da, da, îngrozitoare lucruri spune despre ea.

SCLAVUL MANASE

Vine din Palat). Domniță, regele vă roagă să poftiți înapoi la serbare.

SALOMEA

Nu vreau să viu.

SCLAVUL MANASE

Iertare Domniță, dar s'ar putea întâmpla ceva rău, dacă nu veniți.

SALOMEA

E bătrân proorocul ?

TANĂRUL SYRIAN

Plecați înapoi Domniță, ar fi de sigur mai bine. Pot să vă însoțesc ?

SALOMEA

Proorocul, zic, e bătrân ?

I-ii SOLDAT

Nu Domniță, e tânăr.

II-lea SOLDAT

Nu se știe, Lumea zice c'ar fi Ilie.

SALOMEA

Cine e Ilie?

II-lea SOLDAT

Ilie a fost mai de mult prooroc în țara
asta...

SCLAVUL MANASE

Ce răspuns să-i duc regelui, Domniță?

GLASUL LUI IOAN

Nu te bucura, țară a Palestinei, că mâna
celui ce te-a bătut sa rupe! Pentru că din
sămânța șarpelui eși-va un balaur și să-
mânța acestuia o vor înghiți-o păsările.

SALOMEA

Ce voce pătrunzătoare! vreau să vor-
besc cu el!

I-iul SOLDAT

Nu se poate domniță.

SALOMEA

Dar vreau!

TANĂRUL SYRIAN

De sigur domniță, ar fi mai bine, dacă
v'ați reîntoarce la serbare.

SALOMEA

Trebuie să-mi aduceți pe prooroc!

(La un semn al tânărului Syrian intră în palat).

I-iul SOLDAT

Nu îndrăznim să facem asta, domniță.

SALOMEA

(Se apropie de fântâna și se uită înăuntru).
Ce întuneric e! Trebuie să fie grozav să stai într'o astfel de gaură întunecată! Par'c'ar fi o criptă. *(Intorcându-se la soldați).* N'ați auzit? Trebuie să mi-l aduceți, vreau să vorbesc cu el!

II-lea SOLDAT

Domniță, vă rugăm, nu cereți asta.

SALOMEA

Mult mă lăsați s'aștept!

I-iul SOLDAT

Viața noastră e în mâinile voastre, dar asta noi n'o putem face. Pentru, așa ceva nu trebuie să vorbiți cu nci.

SALOMEA

(Privind pe tânărul Syrian). Ah!

PAGIUL

O, ce are să se întâmple; de sigur ceva grav are să se întâmple!

SALOMEA

(Pășind în spre tânărul Syrian). Naraboth,

nu-i așa? O să faci asta pentru mine. Eu în tot-dauna am fost bună cu tine. Pentru mine vei face-o. Vreau numai să-l văd pe acest prooroc curios. S'a vorbit atâta despre el. Adesea l'am auzit pe regele vorbind de el. Mi se pare că lui îi e frică de el... Și ție Naraboth și ție ți-e frică de el?

TANĂRUL SYRIAN

Nu, mie nu mi-e frică de nimeni. Dar regele a interzis să ridice cine-va capacul acestei lântâni.

SALOMEA

O să-mi faci plăcerea asta Naraboth și mâine de dimineață, când mă voi duce la negustorul de chipuri cioplite, voi lăsa să cadă pentru tine o floricea, o floricea verde.

TANĂRUL SYRIAN

Domniță, nu pot... nu pot!

SALOMEA

(Zâmbind). O să mă ascuți Naraboth. Să ști că nu-mi faci numai o plăcere, ci și un serviciu, și mâine de dimineață când mă voi duce la negustorul de chipuri cioplite, înainte de a trece peste pod, voi căta din lectica mea la tine prin vâlul de tulpan, voi căta la tine Naraboth și poate îți

voiu și zâmbi... Naraboth, privește-mă... ai să-mi împlinești dorința... nu-i așa? Ai să mi-o împlinești...

TANĂRUL SYRIAN

(Face semn la cei doi soldați). Aduceți pe prooroc. Domnița dorește să-l vadă!

CEI DOI SOLDAȚI

(Cobor în fântână, se aude zuruit de lățuri și căderea unei uși grele de metal);

SALOMEA

Ah!

PAGIUL

O, ce stranie pare luna, par'c'ar fi o mână de moartă, care se îmbrodobește cu vălul morților.

TANĂRUL SYRIAN

Intr'adevăr e stranie, ca o domniță cu ochii de chihlimbar, ca o domniță tânără surâde ea prin vălul de nori.

PROOROCUL IOAN

(Apare din fântână, urma de cei doi soldați).

SALOMEA

(Când îl vede se dă înapoi).

SCENA III

Cei d'înainte, Ioan.

IOAN

(Stând la marginea fântânii).— Unde este

acela a cărui cupă e plină de păcate? Unde este acela, care într'o zi va muri în fața poporului, înfășurat în giulgiu de argint?

Porunciți-i să vie aci, ca să audă glasul aceluia al cărui nume a pătruns în pustiuri și în palate!

SALOMEA

De cine vorbește?

TANĂRUL SYRIAN

Noi nu 'nțelegem nici odată, Domniță.

IOAN

Unde este aceea, care a văzut pe ziduri chipuri de oameni, chipuri de Chaldeani zugrăvite în culori, aceea care s'a lăsat furată de plăcerile sale și care a trimis soli în Chaldea?

SALOMEA

Vorbește de mama.

TANĂRUL SYRIAN

Nu se știe Domniță.

SALOMEA

Da, de mama vorbește.

IOAN

Unde este aceea, care s'a vândut șefilor Asirieni, cei cu coapsele incinse și cu capetele acoperite cu coroane multicolore? Unde este aceea care s'a vândut tinerilor Egiptului? Aceea care e îmbrăcată în

pânze împodobite cu pietre de yacint și poartă insignii de aur și caschetă de argint și are trupul ca de uriaș? Să se scoale din patul desfrânărilor, din patul rușinei și s'audă cuvântul celui ce netezește drumul Domnului, ca să-și poată ispăși păcatele... Dar dacă nu mai simte muștrare și stăruiește în mocirla ei, tot trebuie să vie, căci Domnul ține biciul în mână!

SOLOMEA

Grozav! Grozav!

TANĂRUL SYRIAN

Nu mai stați aci Domniță, vă rog!

SALOMEA

Ce ochi înfiorători! Par'c'ar fi petele negre, pe care faclele aprinse le-a însemnat pe covoare tiriene; par'c'ar fi grotle negre ale Egiptului, locuințele fiorose ale balaurilor. Seamănă cu lacurile negre luminate de luna făcătoare de vedenii. — Ce credeți? O să mai vorbească?

TANĂRUL SYRIAN

Nu mai stați Domniță, vă implor!

SALOMEA

Ce slab e! O înfățișare răsărită de fildeş, un chip de argint pare el..., de sigur că e tot așa de curat ca luna, da, par'c'ar

fi o rază de lună. Carnea lui trebuie să fie ca fildeșul de rece. — Ași vrea să-l văd mai de aproape.

TANĂRUL SYRIAN

Nu, nu, Domniță.

SALOMEA

Trebue să-l văd mai de aproape!

TANĂRUL SYRIAN

Domniță, Domniță.

IOAN

Ce fel de femeie e aceasta, care mă privește? Nu vreau să mă privească! La ce se uită la mine cu ochii săi de aur de sub pleoapele-i seducătoare? Eu nu știu cine e, nu vreau să știu; să plece, nu vreau să vorbesc cu ea!

SALOMEA

Salomea sunt eu, fiica Irodiadei, domnița Iudeei.

IOAN

Departe de mine, tu fiică a Babilonului! Lângă tine nu pot să stea aleșii Domnului! Muma ta a umplut pământul cu fără de legi și până la urechile Domnului a ajuns strigătul păcatelor sale.

SALOMEA

Vorbește, Ioane, vorbește,... glasul tău mă farmecă!

TANĂRUL SYRIAN

Domniță..., Domniță..., Domniță!

SALOMEA

Mai spune, o! mai spune și învață-mă ce trebuie să fac!

IOAN

Nu te apropia de mine, tu fiică a Sodomiei, ci cu un vâl acoperăți obrajii, presară ți cenușe pe creștet și sboară în pustiu și caută pe fiul omului!

SALOMEA

Cine e acela fiul omului! E tot așa de frumos ca tine, Ioane?

IOAN

Pleacă de aicea, pleacă!... Fâlfâirile de aripi ale îngerului morții le-aud prin palat!

TANĂRUL SYRIAN

Domniță, vă implor, întoarceți-vă înapoi!

IOAN

Ce cauți tu aci, cu sabia ta, înger a lui Dumnezeu, al stăpânului meu? Ce cauți tu aci în acest palat prihănit de nelegiuri? Ziua celui ce va muri în giulgiul de argint n'a sosit încă!

SALOMEA

Ioane!

IOAN

Cine mă chiamă?

SALOMEA

Ioane, îți iubesc trupul! E alb ca crinul câmpului neatins încă de coasă; E alb ca zăpada de pe munții Iudeei care alunecă în văi. Nici trandafirii din grădina reginei din Arabia, nici picioarele amurgului când alunecă peste frunze, nici sîniile lunei când se odihnesc peste mare, nimic pe lumea asta nu este așa de alb ca trupul tău! Lasă-mă să-ți ating trupul!

IOAN

Departe de mine, fiică a Babilonului! Prin femeie a venit păcatul în lume! Nu vorbi cu mine, nu vreau să te ascult. Eu ascult numai de cuvântul Domnului Dumnezeuului meu!

SALOMEA

E desgustător trupul tău! Seamănă cu trupul leproșilor, e desgustător trupul tău! dar părul, părul ți-l iubesc eu Ioane! Nopțile întunecoase și lungi nu sunt așa de negre, liniștea ce locuiește prin păduri nu este așa de neagră.... Nimic pe lumea asta nu-i așa de negru ca părul tău!

Părul lasă-mă să ți-l ating.

IOAN

Pleacă de aci, tu fiică a Sodomei! Nu m'atinge! nimeni, nu poate s'atingă templul Domnului Dumnezeuului meu!

SALOMEA

O, părul tău mă înspăimântă! Par'c'ar fi o cunună de spini, ce-ți apasă fruntea. Nu, părul tău nu-mi place... Gura e care mi-e dragă mie. E asemenea unei rodii tăiată cu un cuțit de fildes, e mai roșie decât picioarele porumbețelor cari locuesc în templu și mănâncă firimituri de pe priștol... nimic în lumea asta nu e așa de roșu ca gura ta! Lasă-mă să ți-o sărut!

IOAN

Niciodată, tu fiică a Babilonului, tu fiică a Sodomei, nici odată.

SALOMEA

Gura vreau să ți-o sărut Ioane, gura ta vreau să ți-o sărut!

TANĂRUL SYRIAN

Nu te mai uita la el Domniță, nu-i mai spune asemenea lucruri; eu nu mai pot răbda! Domniță nu-i mai spune asemenea lucruri!

SALOMEA

Vreau gura ta, Ioane!...

TÂNĂRUL SYRIAN

(dă un strigăt, se străpunge și cade între Salomea și Ioan).

SALOMEA

(nu observă).

PAGIUL

(Privind cadavrul) tânărul Syrian s'a omorât, căpitanul s'a omorât. Era prietenul meu, s'a omorât! Ah, am spus eu că are să se întâmple ceva groaznic..., am spus-o eu și iată că s'a întâmplat. Știam eu bine că luna umblă după morți. Ah, de ce nu 'l-am ascuns eu din fața lunei! Dacă 'l-aș fi ascuns într'o peșteră, luna nu l'ar fi putut găsi.

I-IUL SOLDAT

Domniță, tânărul Syrian s'a omorât.

SALOMEA

Gura lasă-mă să 'ți-o sărut Ioane!

IOAN

Nu te-a coprins groaza, fiică a Irodia-dei; Nu te-am prevestit c'am auzit în palat bătaia aripelor îngerului morții?.. și îngerul nu s'a arătat încă?

SALOMEA

Gura lasă-mă să 'ți-o sărut.

IOAN

Fiică a rușinei! Numai un om poate să te mântuiască. E acela despre care ți-am vorbit. E pe-o luntre pe marea Galileei și predică învățăceilor săi. Pe țărmul mării să cazi în genunchi și să-l strigi pe nume. El vine la toți cei ce-l chiamă pe dânsul și va veni și la tine. Să cazi atunci la genuchii lui și să te rogi pentru ispășirea păcatelor tale!

SALOMEA

Lasă-mă să-ți sărut gura...

IOAN

Fii blestemată, tu fiică a unei mame fără de lege, fi blestemată!

SALOMEA

Vreau să-ți sărut gura ta, Ioane!

IOAN

Nu vreau să te văd! Nu vreau... Ești blestemată Salomeo, ești blestemată! (*co-boară în fântână*).

II-lea SOLDAT

(*Il urmează, se aude iarăși un zuruu de lanțuri și ușa cade*).

SCENA IV

Cei dinainte, Ioan.

SALOMEA

Gura vreau să ți-o sărut loane, gura
ta vreau s'o sărut.

II-lea SOLDAT

(Revine).

I-iul SOLDAT

Să luăm de aci cadavrul acesta. Regele
nu vrea să vadă cadavre, afară de ale
celor uciși de dânsul.

PAGIUL

Era fratele meu, mai scump îmi era de
cât un frate. 'I-am fost dat o cutiuță cu
nard și un inel de agat, pe care-l purta
în totdeauna în deget. Seara rătăceam
amândoi pe țărmul râului și pe sub mig-
dali și-mi povestea de țara lui. Vorbia
așa de blând întotdeauna, ca sunetul
unui flaut suna glasul lui. Și apoi îi plăcea
să contemple valurile; de câte ori nu
i-am spus să nu se mai uite la ele.

II-lea SOLDAT

Da, da... trebuie să-l ascundem, nu e
bine să-l vadă regele.

SOLDAȚII

(Trag cadavrul în spre fund și-l pun jos lângă fântână, când vine Irod.

I-iul SOLDAT

Regele n'are să vie aici, el nu vine nici odată pe terasă... grozav îi e frică de prooroc.

(Irod, Irodiada și toată curtea intră).

SCENA V

(Cei dinainte. Irod, Irodiada, Tigelin, Romani, femei și bărbați în suita lui Irod. Evrei, Nazarieni, Farisei, Sadacei, Manase, sclavi și sclave, ocupând toată partea dreaptă și scara. Mai târziu vocea lui Ioan).

IROD

Unde-i Salomea? Domnița unde este? de ce n'a venit la serbare, după cum am chemat-o? A, iat-o!

IRODIADA

Nu te mai uita la ea! Mereu te uiți la ea!

IROD

E foarte ciudată luna astă seară, nu-i așa?... stranie de tot! Par'c'ar fi o femeie înamorată care își caută peste tot iubitul. Și e goală, cu totul goală. Norii vor s'o

înveliască și ea nu vrea. Ce goală plutește ea acolo... și șovăie printre nori ca o femeie amețită; de sigur își caută vreun amant... uitați-vă!... așa-i că se clatină ca o femeie amețită? Par'c'ar fi o femeie poftitoare, nu?

IRODIADA

Ei! luna seamănă numai cu luna și cu nimic altceva. Să ne întoarcem în palat, aci n'avem ce căuta.

IROD

Vreau să rămân aci. Manase întinde covoarele, aprinde faclele, aduceți mese de fildeș! Aduceți mesele de Iaspis!

(La un semn al lui Manase sclavii și slavele aleargă în palat pe poarta arcată și pe scări și aduc covoare, pe cari le întind pe podeste. Alții aduc trei bănci și mese pe cari le așează pe prima ridicătură a platformei, alții aduc vin și fructe, alții pun facle aprinse în sfeșnicele de pe ziduri, alții se așează cu evantae și cu apărătoare. Muzicanții cu instrumente de suflat, în harpe, cu chimvale și tobe se așează în fund la stânga, lângă fântână).

IROD

Ce răcoare-i aci. O să beau înainte cu oaspeții mei. Trimișilor Cesarului cată să li se facă cinste mare.

IRODIADA

Pentru binele vostru nu stați aci!

IROD

Dar aerul e așa de răcoros. Vino Irodiada, oaspeții așteaptă. A! Am alunecat pe sânge. Asta-i un semn rău, un semn foarte rău. Ce e cu sângele acesta, și ce înseamnă acest cadavru? Credeți că sunt regele din Egipt care nu dă nici o serbare fără să nu le arate oaspeților săi un cadavru? Ce s'a petrecut? Nu pot să-l văd!

I-iul SOLDAT

Căpitanul nostru Doamne, tânărul Syrian, pe care acum trei zile l'ați făcut căpitanul nostru.

IROD

Nu i-am poruncit eu să se omoare!

II-lea SOLDAT

S'a omorât singur Doamne.

IROD

De ee? Nu s'a bucurat că l'am făcut căpitan?

II-lea SOLDAT

Nu știm, Doamne... dar s'a omorât, singur s'a omorât.

II-lea SOLDAT

Nu știm, Doamne... dar s'a omorât,
singur s'a omorât.

IROD

Curios, credeam că numai filosofii romani se omoară singuri; nu este așa Tigelin, că filosofii romani își pun singuri capăt zilelor?

TIGELIN

Unii din ei, stoicii se ucid singuri! niște oameni foarte neciopliți și grozav de ridicoli... într'adevăr foarte ridicoli.

IROD

Intr'adevăr e de râs, să te omori singur!

TIGELIN

Toată lumea râde de ei în Roma. Cezarul le-a făcut o poezie de batjocură, care se declamă peste tot.

IROD

A! Le-a făcut o poezie de batjocură? Extra-ordinar! Poate să tot facă el — dar că tânărul syrian s'a omorât, îmi pare rău,

Într'adevăr îmi pare rău. Era frumos, foarte frumos era; avea niște ochi așa de galeși. 'Mi-aduc aminte că se uita la Salomea așa de cu dor... într'adevăr, se uita puțin cam mult la ea.

IRODIADA

Mai sânt și alții cari se uită la ea... cam prea mult.

IROD

Tată-său fusese rege, l'am izgonit eu din domnie. Pe regina, pe maică-sa ai făcut-o sclavă tu, Irodiadă. El era aci ca un oaspete și pentru asta l'am făcut căpitan; îmi pare rău că s'a ucis... Și voi lăsați cadavrul aici! Duceți-l... nu pot să-l văd... Luați-l de aci!

SOLDAȚII

(Duc cadavrul prin poarta din stânga).

IROD

E bine aci și adie vântul... Nu-i așa? Adie vântul.

IRODIADA

Nu se simte nici o adiere.

IROD

Totuși... puțin... se simte... și ceva ca o bătae de aripi, ca un fâlfâit ușor de aripi aud prin aer... n'auziți?

IRODIADA

Nu.

IROD

Nici eu nu mai aud... dar am auzit: a fost vântul fără îndoială... s'a trecut... Aud iarăși! Tot n'auziți? un fâlfâit ușor de aripi.

IRODIADA

Nu-i nimica îți zic, ești bolnav, să mergem în palat.

IROD

Nu sânt bolnav! Fica ta pare a fi bolnavă. Ce rău arată! Niciodată n'am văzut'o așa de palidă. (șade)

TIGELIN și IRODIADA

(Se așează și ei).

PAGIUL

(Șade la picioarele Irodiadei).

IRODIADA

Ți-am mai spus...! nu te măi uita la ea!

IROD

Turnați vin! (se toarnă) Salomea vino și bea puțin vin cu mine. Am un vin scump, împăratul însuși mi l'a trimis. Inmoaieți buzele tale mici și roșii colea și lasă-mi apoi cupa s'o golesc.

SALOMEA

(Care șade la poarta din stânga) Nu mj-e sete.

IROD

Ai auzit cum 'mi-a răspuns fiica ta?

IRODIADA

Bine a făcut. Ce te tot uiți la ea?!

IROD

Aduceți fructe! (se aduc) Salomea, vino și mănâncă fructe cu mine. Vreau să văd într'un fruct mușcătura dinților tăi. Mușcă numai puțin din fructul acesta și lasă-mi-l să-l mănânc eu.

SALOMEA

Nu 'mi-e foame.

IROD

Uite, ce creștere i-ai dat fiicei tale!

IRODIADA

Copila mea și cu mine ne tragem din neam de regi, pe când moșul tău a păzit cămilele și a fost un hoț.

IROD

Minți!

IRODIADA

Știi tu singur că e adevărat.

IROD

Salomea, vino șezi lângă mine, am să-ți dau tronul mamei tale.

SALOMEA

Nu sânt ostenită.

IRODIADA

Vezi bine că se ferește de tine.

IROD

Aduceți... ce vreau... nu știu... A, da.. mi-aduc aminte.

GLASUL LUI IOAN

Ziua despre care am proorocit a venit. Domnul Dumnezeuul nostru grăește. Ziua despre care am vorbit, s'a arătat!

IRODIADA

Spuneți-i să tacă! Nu vreau să-l aud. Într'una mă batjocorește.

IROD

N'a zis nimic de tine... E un prooroc foarte mare!

IRODIADA

Ce? Eu nu cred în prooroc. Poate cineva să spue ce are să se întâmple! Nimeni nu poate să știe., și într'una mă insultă! Dar mi se pare că ți-e frică de el. Da, da... știu eu că ți-e frică de el.

IROD

Nu mi-e frică de el; nu mi-e frică de nimeni!

IRODIADA

Vorbă să fie! Ți-e frică! Dacă nu te-ai teme de el, de ce nu l'ai fi dat evreilor, cari ți-l cer de șase luni de zile?

I-iul EVREU

Doamne, într'adevăr; ar fi mai bine
dacă ni l'ai da nouă!

IROD

Destul! V'am mai spus. Vouă n'am
să vi-l dau; e un om sfânt, un om care
a văzut pe Dumnezeu!

I-iul EVREU

Peste putință! Nimeni n'a văzut pe
Dumnezeu de la Ilie încoace. El a fost
cel din urmă, care l-a văzut pe Dumnezeu.
In vremurile noastre Dumnezeu nu se mai
arată și de aceea e nenorocire în țară.

AL III-lea EVREU

Nu se știe dacă proorocul Ilie l-a văzut
într'adevăr pe Dumnezeu. A fost numai
umbra lui Dumnezeu, pe care a văzut-o el.

AL III-lea EVREU

D-zeu nu s'ascunde, el se arată tot-
deauna în toate lucrurile; în cele rele
ca și în cele bune!

AL II-lea EVREU

Nu se poate zice... Asta-i o idee a

școalei din Alexandria, unde se învață filosofia grecească. Dar Grecii sunt păgâni cu toții; nici odată nu s'au tăiat împrejur.

I-iul EVREU

Nici odată nu se poate ști cum lucrează Dumnezeu. Căile lui sunt ascunse. Poate că ce ne pare nouă rău, e bine... și ce ne pare bine, e rău. Nu se poate ști nici odată... și pentru aceasta trebuie să ne supunem la toate. Dumnezeu e foarte puternic, el bate pe cei slabi ca și pe cei tari și nu cruță pe nimeni.

I-iul EVREU

Așa e. Dumnezeu e groaznic; el bate pe cei tari și pe cei slabi fără deosebire, ca și cum ai bate ceva într'o piuă. Dar omul acela n'a văzut pe Dumnezeu.

IRODIADA

Ia mal tăceți odată, mă scoateți din fire!

IROD

Eu am auzit zicându-se, că Ioan ar fi însuși proorocul Ilie.

I-iu EVREU

Peste puțință. De la zilele proorocului Ilie sunt mai mult de 300 de ani.

IROD

Totuși sânt unii cari zic, că el e proorocul Ilie.

I-iul NAZARINEAN

Eu sunt sigur că e proorocul Ilie.

I-iul EVREU

Aida de... Nu, e proorocul Ilie.

GLASUL LUI IOAN

Ziua Domnului s'a aratat și de pe munte aud pașii celui ce va fi cuceritorul lumii.

IROD

Ce însemnează asta, cuceritorul lumii?

TIGELIN

E un titlu al Imparatului.

IROD

Imperatorul n'are să vie în Iudeea. Am primit scrisoarea de la Roma și nu-mi pomenește nimic. Tigelin, tu ai fost astă

iarnă la Roma, nu-i așa? Ai auzit ceva despre asta?

TIGELIN

Drept să vă spun, Doamne, n'am auzit nimic.

IROD

Imperatorul nu poate să vină aici: suferă de podagră, se zice că are picioarele ca un elefant. Și apoi rațiunea de stat spune însăși: cine părăsește Roma, o pierde. N'are să vie. E adevărat, el e stăpânul; dacă vrea, vine. Eu crez însă că n'are să vie.

I-iul NAZARINEAN

Nu de Cesarul, vorbește proorocul

IROD

Nu! Nu de Cesarul?

I-iul NAZARINEAN

Nu, Doamne.

IROD

Dar de cine a vorbit?

I-iul NAZARINEAN

De Mesia, care s'a arătat.

I-iul EVREU

Mesia nu s'a arătat încă !

I-iul NAZARINEAN

Ba da! s'a arătat și face minuni prin toate părțile.

IRODIADA

O! O! Minuni! Nu mai cred în minuni. Prea am văzut multe, (căt-re pagiu) Apărătoarea !

I-iul NAZARINEAN

Acest om face adevărate minuni. De pildă, la o nuntă săracă, într'un orașel din Galileia a amestecat apă cu vin, oamenii cari au fost aeolo mi-au povestit, apoi a vindecat doi leproși în fața porților de la Capernaum, binecuvântându-i

Al II-lea NAZARINEAN

Doi orbi au fost cei pe cari i-a tămăduit la Capernaum.

I-iul NAZARINEAN

Nu-i adevărat! Doi leproși... dar a tămă-

duit și orbi... și unii l'au văzut pe un munte, vorbind cu îngerii.

I-iul ȘADUCEU

Nu sânt îngerii.

I-iul FARISEU

Sânt, sânt ! Dar nu cred că omul acela să fi vorbit cu ei.

I-iul NAZARINEAN

L'a văzut o grămadă de lume vorbind cu îngerii.

I-iul ȘADUCEU

Cu îngerii nici odată !

IRODIADA

Oh ! mă scot din fire oamenii aceștia ; sânt nebuni cu desăvârșire ! (către pagiu)
Apărătoarea am zis !

PAGIUL

(Ii dă evantaiul).

IRODIADA

Pa'că ai visa... nu mai visa ! Cei cari visează sunt bolnavi !

AL II-lea NAZARINEAN

Hei !... Și apoi a mai făcut minunea cu
fica lui Iairus !

I-ul NAZARINEAN

Da, da, așa este !

IRODIADA

Oamenii aceștia sânt nebuni, prea s'au
uitat mult la lună... Ar putea să mai
tacă !

IROD

Și cum a fost minunea cu fiica lui Iai-
rus ?

I-iul NAZARINEAN

Moartă era fiica lui Iairus și el a înviat-o

IROD

Poate el să învie morții ?

I-iul NAZARINEAN

Da, Doamne... poate.

IROD

Nu vreau să facă asta ! îl opresc... îl
opresc să învie morții ! Să-l caute și să-i
spue că nu vreau să învie morții, Pe unde
umblă omul acela ?

II-lea NAZARINEAN

Doamne, el umblă prin tof locul E greu
să-l găsească cineva.

I-iul NAZARINEAN

In Samaria se zice, că ar fi acuma.

I-iul EVREU

Ei, vedeți că nu e mesia? Pentru că
Samaritenilor n'are să li se arate nici o-
dată Mesia; sânt afurisiți. Nici odată n'a-
duc daruri de jertfă la Templu.

II-lea NAZARINEAN

Samaria a părăsit'o de curând. Eu cred
că e în Ierusalim.

I-iul NAZARINEAN

Nu, acolo nu e. Din Ierusalim viu. De
două luni n'am mai auzit de el.

IROD

Puțin îmi pasă. Vorbă e că trebuie să-l
caute și să-i spue că nu-i dau voe să în-
vie morți. Să amestece apa cu vinul, să
vindece leproșii și orbii... astea poate să
le facă, dacă-i place, să tămăduiască pe

cei leproși îmi pare chiar frumos din partea lui. Dar morții nu vreau să-i învie!... O, ar fi îngrozitor dacă morții s'ar scula din morminte!

GLASUL LUI IOAN

Curtezana, prostituata, fiica Babilonului, cu ochii ei de aur de sub seducătoarele-i pleoape! Domnul Dumnezeuul nostru grăește astfel: asmuțiți mulțimea împotriva ei și puneți poporul să ridice pietrele și s'o lovească!"

IRODIADA

Porunciți-i să tacă!

GLASUL LUI IOAN

Puneți frunțașii armatei s'o străpungă cu săbiile și sub scuturi lăsați-i s'o strivească!

SCENA IV

IRODIADA

Infamie!

GLASUL LUI IOAN

Am să spulber fără de legile pământu-

lui ca să ia aminte toate femeile, să se ferească de grozăviile acesteia.

IROD

N'a pomenit numele tău!

IRODIADA

Tot una! Tu știi că mereu caută să mă batjocorească și eu sunt soția ta, nu-i așa?

IROD

Așa este, scumpa și vrednica mea Iro-diadă, tu ești soția mea și mai înainte ai fost soția fratelui meu.

IRODIADA

Și tu ești acela care m'ai smuls din brațele lui.

IROD

Da, da, eu am fost cel mai tare. Dar să nu mai vorbim de asta. Iată de ce a răstît proorocul îngrozitoarele cuvinte. La urmă tot are să se întâmple ceva rău. Să nu mai vorbim!... Prea nobila mea Iro-diadă, ne uităm cu totul de oaspeții noștri.

Umple-mi cupa, prea iubito! Toarnă-mi vin în paharul cel scump de argint și umple-le și pe cele de aur! Beau în sănătatea Cesarului. Avem romani aci; să bem în sănătatea Cesarului!

TOTI

Cesarul să trăiască!

IROD

Bagi tu de seamă ce palidă e fiica ta?

IRODIADA

Ce-ți pasă ție, de e palidă, sau nu?

IROD

Nici odată n'am văzut'o așa de palidă?

IRODIADA

Nu te mai uita la ea!

GLASUL LUI IOAN

În ziua aceea soarele ca haina de păr a ispășirei se va întuneca, luna se va roși ca sângele și stelele vor cădea la pământ asemenea smochinelor necoapte ce cad din pom și se vor cutremura regii pământului.

IRODIADA

Ha, ha... aş vrea să văd și eu ziua
acea, în care luna va fi ca sângele și
stelele vor cădea la pământ ca smochi-
nele necoapte. Vorbește și profetul acesta,
parc'ar fi beat! Dar nu-l mai pot auzi.
Mi-e scârbă de glasul lui! Spuneți-i să
tacă!

IROD

Nu, nu! E adevărat că nu pricep ce
spune, dar probabil că vrea să însemne
ceva?

IRODIADA

Nu cred eu în semne... Vorbește ca
un bețiv.

IROD

S'o fi îmbătat de vinul Domnului.

IRODIADA

Ce fel de vin e acela? Din care vie?
din care teasc s'a pregătit?

IROD

(Privind de acum înainte într'una la Salomea).—
Tigelin, când ai fost pentru ultima oară
la Roma, a vorbit Cesarul cu tine despre...

TIGELIN

Despre ce, Doamne?

IROD

Despre ce?... Te-am întrebat ceva, nu?...
Am uitat ce voiam să aflu...

IRODIADA

Iar te-ai pus să te uiți la fiica mea. Nu
te mai uita! Ți-am mai spus-o.

IROD

Da, mi-o spui mereu.

IRODIADA

Și ți-o mai spun odată.

IROD

Dar de restabilirea templului, de care se
vorbește atâta nu-mi spui nimic? S'o fi
întâmplat ceva pe acolo? Nu cum-va s'o
fi furat haina prea sfântului? Ce?...

IRODIADA

Tu singur ai luat-o? Nici nu știi ce
vorbești.... Nu mai sta aci. Să mergem
înăuntru.

IROD

Joacă-mi Salomeo !

SALOMEA

Nu pot să joc.

IROD

Joacă-mi Salomeo, fiică a Irodiadei !

IRODIADA

Las'o în pace !

IROD

Îți poruncesc să joci Salomeo !

SALOMEA

Nu vreau Doamne !

IRODIADA

Uite cum te ascultă.

IROD

Ce-mi pasă dacă joacă, sau nu. Tot atâta ! Astă seară sunt fericit, foarte fericit, nici odată n'am fost așa de fericit !

I-iul SOLDAT

Ce întunecat e regele ! Așa e ? E foarte întunecat la față !

II-lea SOLDAT

Da!... Ce întunecat pare!

IROD

De ce n'ași fi fericit! Cesarul care e domnul lumii și peste tot stăpânitor, mă iubește foarte mult. Daruri de mare preț mi-a trimis el mie și mi-a făgăduit să cheme la Roma pe regele Kapodochiei, dușmanul meu; probabil că are să-l răstignească. Tot poate să facă el, tot ce voește; el, stăpânul. Iată de ce am dreptul să fiu fericit și în adevăr sunt fericit. Nimic în lumea asta nu poate să-mi tulbure fericirea.

GLASUL LUI IOAN

El are să stea pe tron și îmbrăcat în purpură mohorâtă are să vie. În mână are să ție un vas de aur plin cu fărădelegile sale. Ingerul însă are să-l doboare și de viermi are să fie mâncat.

IRODIADA

(Batjocoritoare). — Auzi ce zice despre tine: ai să fii mâncat de viermi.

IROD

Nu vorbește de mine, nici-odată nu vorbește de mine. Vorbește de regele din Kapadochia, de dușmanul meu... el e, pe care are să-l mănânce viermii. Nici odată n'a grăit în potriva mea, doar când m'am însurat cu soția fratelui meu. Și probabil că a avut dreptate pentru că tu ești nerodnică.

IRODIADA

Eu nerodnică? Și mi-o spui asta tu, tu care nu'ți mai iei ochii de pe fiica mea, tu, care o îndemni să joace ca să te resfeți, privind'o. Intr'adevăr, e absurd să susții așa ceva. Eu am avut până acum un copil. Tu n'ai zămislit nici unul, nici măcar cu una din sclavele tale. Tu ești cel sterp, nu eu.

IROD

Destul! Ți-o spui că ești nerodnică. Nu mi-ai făcut nici un copil.- și iată de ce proorocul numește căsătoria noastră incestuoasă—și teamă 'mi-e că are dreptate,

— de sigur are dreptate. Dar nu e momentul să vorbim despre asta. Nu, vreau să fiu fericit acum și sunt chiar, sunt foarte fericit... nu-mi lipsește absolut nimic.

IRODIANA

Mă bucur că ai o așa bună dispoziție. E ceva contra obiceiului tău. Dar e târziu lasă-ne să intrăm în palat. Și nu uita că mâine des de dimineață avem să mergem cu toții la vânătoare; trimișilor Cesarului li se cuvin toate onorurile, nu?

Al II-lea SOLDAT

Ce întunecat e regele!

I-iul SOLDAT

Da, e întunecat.

IROD

Salomeo, joacă puțin, Salomeo. Te rog, pentru mine joacă. Sunt așa de trist astă seară, da sunt foarte trist astă seară. Când am venit aci am alunecat pe sânge, semn rău. Ș'apoi am auzit — vă spun drept o bătae de aripă prin aer, un fâl-

fâit ca de aripi uriașe. Nu știu ce voia să 'nseme... Ah, ce trist sunt astă seară... vino, joacă Salomea, te rog, Dacă joci, am să'ți dau tot ce dorești. Da, joacă Salomeo, îți dau tot ce dorești tu, chiar de ar fi jumătate din regatul meu.

SALOMEA

(Sculându-se) O să-mi dai orice ți-oi cere, stăpâne?

IRODIADA

Nu juca copila mea.

IROD

Orice... chiar de ar fi să'ți dau jumătate din regatul meu.

SALOMEA

Jură-mi Rege.

IROD

Îți jur Salomeo!

IRODIADA

Fica mea, nu juca.

SALOMEA

Pe ce juri?

IROD

Pe viața mea, pe onoarea mea. pe fiii mei! Ori ce dorești îți voi da, chiar jumătate din regat, numai joacă. Ah, Salomeo, Salomeo, joacă pentru mine.

SALOMEA

Mi-ai jurat, stăpâne!

IROD

Ți-am jurat, Salomeo.

SALOMEA

Ori ce ți-ași cere, chiar de ar fi jumătate din regatul tău?

IRODIADA

Nu juca, copila mea!

IROD

Chiar jumătate din regatul meu. Cefrumoasă ai să fii ca regină, dacă ți-ar plăcea să ceri jumătate din regatul meu!

Nu e așa ? Are să fie grozav de frumoasă ca regină. Ah, aci e frig, adie un vânt rece, îl simt... și în aer iar aud bătaii de aripi; ai crede că o pasăre, o pasăre mare neagră planează pe de asupra terasei. De ce nu vreau să văd eu pasărea asta? Ce înspăimântător e fâlfâitul ei de aripi, ce groaznic e vântul stârnit de acele aripi, e un vânt rece !... dar, nu, nu-i rece de loc. Din potrivă, e cald grozav de cald... mă înăbuș, turnați-mi apă pe mâini (sclavi aleargă). Dați-mi zăpadă să mănânc !... Luați-mi mantaua !... Iute... iute... luați-mi mantaua de pe mine. Nu, nu ! Lăsați-o !... Coroana îmi face rău, coroana asta de trandafiri. Florile sânt ca focul..., mi-au ars fruntea ! (Își smulge coroana din cap și-o aruncă pe masă). Ah ! In fine... In fine respir... Ce roșii sânt florile astea ! Par'c'ar fi niște stropi de sânge pe o pânză albă. Hei, dar nu trebuie să găsim simboluri în toate. Asta ar face viața imposibilă. Mai bine s'ar putea zice că sângele e tot așa de frumos ca și trandafirii; ar fi mai nimerit. Dar să nu mai vorbim despre asta. Sânt foarte fericit, și am și dreptul să fiu. Fiica ta are să joace. Acum sânt fericit ! Salomeo, ai să joci... nu-i așa ! Mi-ai făgăduit !

IRODIADA

Nu vreau să joace!

SALOMEA

Am să joc pentru tine stăpâne! (face semn sclavilor cari urcă scările).

IROD

O auzi? are să joace pentru mine, poți să-mi ceri ce vei voi. Faci foarte bine Salomeo... și după ce vei juca, gândește-te numai, am să-ți dau, ori și ce vei voi chiar jumătate din regat!... Am jurat, nu?

SALOMEA

Ai jurat stăpâne!

IROD

Și nici odată nu mi-am călcat cuvântul. Eu nu sânt dintre aceia, cari nu se țin de vorbă, eu nu pot să mint. Eu sânt robul cuvântului meu, și cuvântul meu e cuvânt de rege! Regele din Capodochia e un mincinos, singur el nu e un rege de cinste... e un mișel! Și-apoi îmi datorește și bani și nu vrea să mi-i plătească.

Pe trimișii mei i-a ofensat, le-a spus niște vorbe nesocotite. Are să-l răstignească Cesarul când s'o duce la Roma, sânt sigur că Cesarul are să-l răstignească. Dacă nu-l va răstigni, o să'l mănânce vermiu după moarte. Așa a spus proorocul. Dar ce mai aștepți, Salomeo ?

SALOMEA

Aștept numai să-mi aducă sclavele mirezmele și cele șapte văluri și să-mi deslege sandalele.

SCLAVELE

(Revin, aduc mirezme și cele șapte valuri desfac sandalele Salomeei și costumul de de-asupra și o învelesc în văluri).

IROD

Cu picioarele goale ai să joci? Ah, e frumos! într'adevăr e frumos! Îți vor semăna piciorușile cu ale porumbițelor albe, cu niște floricele albe, ce tremură pe o ramură. Dar nu, are să joace pe sânge, pe scândurile astea s'a vărsat sânge. Nu vreau să joace pe sânge, ar fi un semn rău.

IRODIADA

Ce-ți pasă de va juca chiar pe sânge?
Par'că n'ai înotat destul în el!

IROD

Ce'mi pasă, zici? Ah, uitați-vă la lună!
S'a făcut roșie ca sângele. O, proorocul
ne-a prevestit'o... Nu-i așa c'a prezis'o?
Ai auzit și tu. Luna s'a făcut roșie ca
sângele. O vezi?

IRODIADA

(Batjocoritoare) Cum nu? Și mai văd
stelele căzând ca niște smochine ne-
coapte, nu? Și soarele se va înegri ca
haina ispășirei și groaza va cuprinde pe
regii pământului. Ei, așa cel puțin se
vede, odată a avut și proorocul dreptate,
când a spus că groaza va cuprinde pe
regii pământului! Lasă-ne să plecăm de
aicea. Ești bolnav; o să meargă vorba
la Roma, că ești nebun. Lasă-ne să mer-
gem îți zic.

GLASUL LUI IOAN

Cine e acela, care vine din Edom, care
vine aci din Broza în vestminte de pur-

pură, strălucind în îmbrăcămintea sa și legănându-se în atot-puternicie? De ce sânt vestmintele sale așa de mohorâte?

IRODIADA

Lasă-ne să plecăm. Glasul acestui om mă turbură afară din cale. Nu vreau să joace copila mea, dacă strigă așa. N'are să joace dacă te uiți așa la ea. În sfârșit nu vreau să joace!

IROD

Liniștește-te soție, regină! Nu'ți folosește nimic; eu nu plec de aci până nu joacă. Joacă Salomeo, joacă-mi!

IRODIADA

Copila mea, nu juca!

SALOMEA

Sunt gata Doamne!

MUZICANȚII

(Incep să cânte).

SCLAVELE

Se așezară în semi-cerc împrejurul Salomeei, îngână o melodie monotonă, după muzică, bat

vesele din palme și scot strigăte puternice, pe când Salomea joacă).

SALOMEA

(Joacă jocul celor șapte văluri, la sfârșit cade fără nici un vâl la picioarele lui Irod !)

IROD

Ah, e divin, e divin ! Vezi cum joasă pentru mine, copila ta ? Vino 'ncoace Salomeo, am să te răsplătesc cum se cuvine. Plătesc bine dănțuitoarele, și pe tine am să te răsplătesc bine. Iți dau tot ce vrei. Ce vrei să ai, spune ?

SALOMEA

(In genuchi) Să mi se aducă pe o tavă de argint...

IROD

(Râzând) Pe una de argint, de bună seamă, pe una de argint. E încântătoare nu ? Așa dar ce să ți-se aducă pe o tavă de argint, scumpă și frumoasă Salomeo, cea mai frumoasă dintre fetele Iudeei, ce vrei să ți se aducă pe o tavă de argint ? Spune ce să fie, ce să ți se aducă ? Co-

morile mele sînt ale tale, deci ce vrei Salomeo ?

SALOMEA

(Ridicându-se). — Capul lui Ioan.

SCLAVELE

O îmbracă c'o manta.

IRODIADA

Ah, foarte bine, copila mea !

IROD

(Sculându-se). — Nu, nu, nu, Salomeo !
Asta nu ! Nu asculta pe mamă-ta. In tot
d'auna te învață rău, nu o asculta.

SALOMEA

Nu ascult pe mama. Din plăcerea mea,
numai dintr'a mea, îți cer pe o tavă de
argint capul lui Ioan. Ai jurat, Rege, nu
uita, ai jurat !

IROC

Știu, pe zeii mei am jurat, știu bine.
dar te rog, cere-mi altceva, jumătate din
regat sunt gata să ți-l dau. Dar ce mi-ai
cerut acuma, nu mai cere.

SALOMEA

Îți cer capul lui Ioan!

IROD

Nu, nu... nu vreau!

SALOMEA

Ai jurat, stăpâne!

IRODIADA

E adevărat, toți sunt martori, ai jurat în fața tuturor.

IROD

Potolește-te; nu vorbesc cu tine.

IRODIADA

Fiica mea are toată dreptatea să ceară capul aceluia om. Mi-a aruncat în față batjocuri și lucruri urâte a spus despre mine. Se vede cât de mult ține la mama ei. Să nu te lași, copila mea; a jurat... a jurat.

IROD

Taci! Nu vorbi cu mine. Frumoasă Salomeo, trebuie să fii cuminte, nu-i așa?

Trebue să fii cuminte. Eu n'am fost niciodată aspru cu tine, în totdeauna te-am iubit, poate că prea mult te-am iubit. E grozav, e înspăimântător să ceri așa ceva și uite... mi se pare că nu ești serioasă. Capul unui decapitat e ceva urât, nu-i așa? O copilă nu trebue să-l vadă. Ce plăcere ți-ar putea face? Nici una, nu! Nu, asta nu poți să mi-o ceri. Ascultă-mă un moment. Am un smarald, unul mare rotund, pe care mi l-a trimis favorita Cesarului. Dacă te uiți prin această piatră poți să vezi lucruri, care se petrec departe... departe. Cesarul însuși avea o asemenea piatră când se ducea la Circ. Dar a mea e mai mare, știu sigur, e cel mai mare smarald de pe lume.

SALOMEA

Vreau capul lui Ioan.

IROD

Ascultă-mă, nici nu m'ascuți, ascultă-mă Salomeo!

SALOMEA

Capul lui Ioan.

IROD

Nu, nu ! Asta n'o voești. Zici numai așa, ca să mă necăjești, fiindcă m'am uitat la tine toată seara. Ei, da, așa e. Frumusețea ta m'a chinuit grozav și m'am uitat prea mult la tine, dar n'am s'o mai fac. Nici lucrurile, nici persoanele nu e bine să le privim. Numai în oglindă să le privim. Oglinda ne arată numai măștile. Ah, vin, mi-e sete ! Salomeo, hai să fim prieteni. Uite... ce vreau să zic... de ce era vorba ? A, da ! Nu, Salomeo, vino încoace, nici nu m'ai auzi... Salomeo, cunoști păunii mei cei albi, frumoșii mei păuni albi, cari rătăcesc prin grădină printre mirți și chiparoși. Ciocurile lor sunt de aur și de aur sunt grăunțele pe cari le mănâncă... și roșii sunt picioarele lor ca purpura. Când țipă e semn de ploae și când își întind aripele se oprește luna pe cer. Doi câte doi, păziți de sclavi, se plimbă pe sub chiparoși și pe sub mirții cei întunecoși. Câte-odată sboară peste pomi și pe urmă se odihnesc pe pajiștea din preajma lacului. Nici un rege

de pe lume, n'are păsări așa de minunate și nici chiar Cesarul. Uite cincizeci din ei să fie ai tăi. Au să te urmeze în tot-d'una și, în mijlocul lor, tu ai să fii ca luna în mijlocul unui nor mare și strălucitor — toți să fie ai tăi, numai o sută am — și nici un rege de pe lume n'are păuni ca aceștia și toți ți-i dau ție... dar desleagă-mă de cuvânt și nu-mi mai cere ce mi-ai cerut!... (Își golește cnpa).

SALOMEA

Dă-mi capul lui Ioan.

IRODIADA

Așa copila mea și tu te faci de răs cu păunii tăi!

IROD

Tăcere! Intr'una strigi... ca o pasăre răpitoare strigi tu. Nu striga așa! Glasul tău mă supără. Tăcere'ți zic! Salomeo, gândește-te, ce faci. Se poate ca omul acesta să vină de la D-zeu. Eu sunt sigur că vine de la D-zeu; e un om sfânt, degetul lui D-zeu l'a atins. Groaznic a grăit

D-zeu prin gura lui. In palat ca și în pustie, D-zeu e cu el prin tot locul. Cel puțin e posibil. Nu se știe, dar e posibil. De moare el, pe mine are să mă lovească nenorocirea. E precis că în ziua când va muri, pe cine-va are să-l ajungă nenorocirea, și știu eu bine ce-a voit el să zică. Gândește-te c'am alunecat pe sânge, când am intrat. Și apoi am auzit o bătae de aripi prin aer, un fâlfâit ca de aripi uriașe. Acestea sunt semne rele. Și de sigur că s'au mai întâmplat și alte lucruri, pe cari nu le-am observat. Salomeo, nu-i așa că tu n'ai voi să mă lovească nenorocirea? Nu vrei asta, nu-i așa? Dar ascultă-mă...

SALOMEA

Dă-mi capul lui Ioan !

IROD

Vezi? Nu-mi dai de loc ascultare. Liniștește-te. Eu sunt cu totul liniștit, după cum vezi. Ascultă-mă ! am aci ascunse podoabe pe cari nici mumă-ta nu le-a văzut... nespuse de frumoase podoabe. Am o salbă de

patru rânduri de mărgăritare, asemenea cu niște luni cusute cu raze de argint, par'c'ar fi cinci-zeci de luni înșirate pe un fir gros de aur. A purtat-o odată o regină la gâtul său alb ca fildeșul. Când vei pune-o, vei fi frumoasă ca o regină. Am ametiste, unele negre ca vinul, altele roșii ca vinul amestecat cu apă, topaze galbene am ca ochii de tigru și topaze roșii ca ochi porumbitelor și altele verzi ca ochii de pisică, și am opale cu clipirea rece, care ne întristează sufletul. Mai am onixe, cari seamănă cu globurile unui ochiu de femeie moartă. Și-apoi selenite, cari se schimbă după lună și după răsăritul soarelui. Am safire mari ca ouăle și albastre ca viorelele.

În ele mișcă marea și luna nu le-a turburat niciodată albastrul valurilor. Am cristalite și berile, crisopaze și rubine, pietre de sardonix și iacint... și pe toate am să-ți le dau, pe toate... și am să-ți cumpăr și alte multe. Mi-a trimis regele Indiei patru evantae de pene de papagal și regele Nubiei o haină de pene de păun. Am

un cristal, pe care femeile nu trebuie să'l vadă, ci numai bărbații tineri după ce sunt bătuti cu vergi. Intr'un scrin de sedef am trei peruzele scumpe, pe cari dacă le duci la frunte, vezi lucruri, cari nu există și pe cari, dacă le țin femeile în mână, devin sterpe. Și acestea nu sânt încă toate; într'un scrin de abanos am trei pahare de chihlimbar în forma unor mere de aur. Dacă vre-un dușman toarnă otravă în aceste pahare, se fac ca niște mere de argint. Intr'un scrin căptușit cu chihlimbar, am niște sandale cu talpa de sticlă. Am apoi o manta din țara Severilor și brățare cu antracse, pe cari le-am primit din țara Eufratului. Așa dar, ce vrei tu, Salomea, spune-mi!? Tot ce vrei, îți voi da. Ori ce vrei îți dau, afară de una. Am să-ți dau tot, afară de viața mea. Mantaua pontificelui să fie a ta, mai mult, chiar vâlul prea măritului.

TOȚI EVREII

(Cu indignare) O!... O!...

SALOMEA

Dă-mi capul lui Ioan!

IROD

(Căzând pe scaun) Cine poate să-ți dea ce ceri tu? Intr'adevăr, e fiica mamei sale!

PRIMUL SOLDAT

(Urcă)

IRODIADA

(Smulge din degetul regelui inelul morții, îl dă soldatului, acesta îl dă imediat călăului).

CĂLĂUL

(Stă înmărmurit)

IROD

Gine mi-a luat inelul? Am avut un inel în mâna dreaptă. Vinul cine mi l-a băut? Aveam vin în cupă. A fost plină cu vin și mi-a băut-o cineva. O, sânt sigur că-l pândește pe cineva ceasul rău.

CĂLĂUL

(Coboară în fântână, se aude zuruuit de lanțuri și ușa de metal).

IROD

De ce mi-am dat eu cuvântul? Un rege niciodată să nu-și dea cuvântul. Când și-l ține e îngrozitor și când nu și-l ține nu e mai puțin oribil.

IRODIADA

Cred că bine a făcut, ce a făcut copilă mea.

IROD

Sânt sigur că are să se întâmple o nenorocire.

SALOMEA

(Stă aplecată pe ghizdeiul fântânii și ascultă).
Nici un strigăt nu s'aude, nimic... Pentru ce nu strigă omul acela? Dacă ar veni cineva să mă omoare pe mine, ași striga, m'ași împotrivi, nu m'ași lăsa... Bate-l călăule! Bate-l îți zic!... N'aud nimic. O tăcere îngrozitoare. Ah, a căzut ceva. Am auzit ceva! Li e frică robului și i-a căzut sabia din mână, n'are curagi să-l omoare. E un laș omul acela! Să meargă soldații?

(la pe pajiul Irodiadei și-i vorbește). Vino'n coace, tu erai prieten cu cel care a murit,

nu-i așa ? Dar morții nu sânt încă destui. Spune soldaților să se coboare să-mi aducă ce am cerut, ce mi-a făgăduit regele, ce e al meu !

PAJUL

(Se dă înapoi).

SALOMEA

(Către soldați).— Veniți încoa, voi... Coborâți-vă și-mi aduceți capul acelu om !

SOLDAȚII

(Se dau înapoi).

SALOMEA

Stăpâne... uite stăpâne ! Poruncește soldaților tăi să-mi-aducă capul lui Ioan. (Un braț mare, negru, brațul călăului din fântână, ținând pe o tavă de argint capul lui Ioan. Salomea, se repede la el, Irod își ascunde fața în manta, Irodiada râde și-și face vânt cu evantaiul). Ah, nu m'ai lăsat să 'ți-o sărut, cu dinții am să 'ți-o mușc ca pe o poamă coaptă. Da, acum îți voi săruta gura loane. Nu 'ți-am spus eu că am să 'ți-o sărut ? Dar... de ce nu te uiți la mine loane. Ochii tăi îngrozitori și plini de dispreț s'au

încîs ? Deschide-i ! Ridică-ți pleoapele loane ! De ce nu mă privești ? Ți-e frică de mine, loane, de nu vrei să te uiți ? Și limba ta, această năpârcă roșie, care m'a îmbătat cu veninul ei ! E ciudat, nu ! Cum se face că această năpârcă moartă nu se mai mișcă ? M'ai desprețuit loane, m'ai respins. Cuvinte rușinoase ai rostit în potriva mea. M'ai tratat ca pe o desfrînată, pe mine, Salomea, fiica Irodiadei, principesa de Iudeia, și uite loane eu trăesc încă, pe cînd tu,... tu ești mort, și acest cap al tău, al meu este. Pot să fac cu el ce vreau, pot să-l arunc cînilor și păsărilor văzduhului. Oh ! loane, loane, ai fost singurul om, pe care l'am iubit. Numai pe mine m'ai disprețuit... și erai așa de frumos !... Trupul tău era ca o columnă de fildeș pe un soclu de argint, ca o grădină plină de struguri și de crini, ca un turn de argint împodobit cu scuturi de fildeș. Nimic pe lumea asta nu era așa de alb ca trupul tău, nimic mai negru ca părul tău și nimic nu era pe pămînt mai

roșu, ca gura ta. Glasul tău era un vas de jertfă, care împrăștia miresele neprețuite... și când mă uitam la tine mi se părea c'aud acorduri fermecate. Ah, de ce nu te-ai uitat la mine, Ioane? Cu mâinile tale și cu calomniile tale ți-al ascuns fața de mine. Cu un văl ți-ai acoperit ochii în fața celei ce voia să vadă pe D-zeul tău! Tu, care ai văzut pe D-zeu, Ioane, la mine, la mine — nu te-ai uitat niciodată. De te-ai fi uitat, m'ai fi iubit. Eu m'am uitat la tine și te-am iubit. Ah, cât te-am iubit pe tine! Și te iubesc încă Ioane, numai pe tine; setoasă sunt de frumusețea ta și flămândă de trupul tău! Nici vinul, nici fructele nu pot să mă potolească. Ce să mă fac acum Ioane? Nici râurile, nici apele cele mari nu pot să-mi stingă iubirea! Eram o principesă, m'ai disprețuit! Copilă eram — m'ai făcut femeie; eram curată — și ai vărsat foc în sângele meu! Oh! de ce nu te-ai uitat la mine, Ioane! Dacă te-ai fi uitat, m'ai fi iubit, știu bine că m'ai fi iubit, pentru că taina

iubirii e mai mare de cât taina morții,
numai iubirea poate să 'nțeleagă!

IROD

Mi-e groază de fiica ta, mi-e groază;
fapta ei într'adevăr e o crimă mare, da,
da, o crimă împotriva unui zeu necunos-
cut.

IRODIADA

Aprob fapta fiicei mele și acum vreau
să rămân aci.

IROD.

(Sculându-se). Aceste sunt vorbe de ie-
meie incestuoasă. Haideți, nu vreau să mai
stau aici, veniți să vă spui, o nenorocire are
să se întâmple. Manasei Isașar, Osias,
stingeți faclele, nu vreau să mai văd ni-
mic, nimic să nu se mai vadă. Stingeți
faclele, ascundeți luna, ascundeți stelele,
noi înși-ne să ne ascundem în palat. A,
Irodiada, a început să îmi fie frică. (Toți
se ridică și se duc în palat pe ușe, sau pe scări).

SCLAVELE

(Sting faclele, stelele dispar, un nor gros aco-
pere luna, scena rămâne absolut întunecată).

IROD

(A început să urce scara).

GLASUL SALOMEEI

A! acum ți-am sărutat gura Ioane, ți-am sărutat gura. A fost ceva amar pe buzele tale. Amarul iubirii? Se zice că iubirea e amară..., dar ce-'mi pasă... Ți-am sărutat gura Ioane, gura ți-am sărutat-o. (O rază de lună cade pe Salomea).

IROD

(Se întoarce și o vede). Omorâți-o!

SOLDAȚII

Se reped asupra ei și o strivesc sub scuturi.

— CORTINA —

CE ESTE ARTA

Ce este arta, se cuvine să știe or care om, care s'ar supăra, dacă i-ai spune că nu e cult. Artă a'nceput să dobândească la noi tot mai multă însemnătate. A început să se știe, că o țară poate pieri, că un neam se poate stinge, dar că arta acelei țări și acelu neam, când a fost creiată și făurită de oameni de geniu, nu va pieri.

Aproape tot timpul anului sânt în București expoziții peste expoziții de pictură. Muzeul Simu ar face cinste or cărui oraș din apus. Monumentele se înmulțesc pe piețele publice. Este nevoe să știm toți ce este arta, dintr'un isvor sigur, de la o competență.

În «Biblioteca pentru toți» sânt două cărți, care la olaltă fac o singură operă, cărți în care se deslușește frumos și pe înțelesul tuturor, dar nu vulgar, ce este Arta.

Fără pedanterie, plăcut, cu înlesnire, ni se arată, cu modele eterne, din timpii cei mai depărtați până în zilele noastre, în ilustrații, arta cea mare, biruitoarea morții.

Autorii, Pécaut, și Baud, merită slava noastră a tuturor.

VERIFICAT
2007

COPILOR

În deosebi vouă, dragi copii, vă sunt destinate toate volumele „Bibliotecii pentru toți”.

De nenumărați ani, înaintașii voștri de toate vârstele au petrecut și s'au folosit, mulțumită publicației acesteia. Cea mai răspândită la noi, ea cuprinde comorile tuturor literaturilor, precum și opere practice și înălțătoare, cari pot să vă îndrume pe calea vieții, pe voi, cari sunteți viitorul și deci speranța acestei țări.

Volumele „Bibliotecii pentru toți” sunt elegante, ușor de păstrat. Deși mici ca înfățișare, în totdeauna au un conținut bogat, ales. De această v'ați convins singuri; dovadă că printre voi, iubiți copii, numărăm zeci de mii de cititori harnici și bine-voitori, întotdeauna mulțumiți de operele ce apar în colecția noastră.

Mulțumirea voastră ne dă încrederea că tot ce publicăm e pe gustul vostru. Cei mici de tot, alegeți povestirile pentru copii mici și povestile cu zmei, atât de frumoase și de fermecătoare; cei mai rășăriți, vă opriți la povestirile eroice la călătoriile marilor exploratori, la descrierile pitorești ale țării, ori la episoadele istoriei noastre naționale, la operele de literatură, filozofie, etc., atâtea și atâtea cărți morale și încântătoare, chemate să vă înalțe sufletul.

Vă mulțumim pentru încrederea voastră, la care răspundem, dându-ne și mai mult silința de a publica opere cât mai alese, pentru a vă folosi și bucura deplin și în totdeauna.

Direcțiunea „Bibliotecii pentru toți”

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

FR. BURNETT

MICUL LORD

— traducere de Iosif Nădejde —

Educatorii și în general părinții, cari au voit să facă educația copiilor lor prin citit, s'au izbit întotdeauna de lipsa unor cărți atrăgătoare pentru copil, cu conținutul *moral* și *educativ* și, în acelaș timp, de o neconiestată valoare literară. Și nu numai literatura noastră, dar chiar și alle literaturi nu sunt bogate în astfel de scrieri.

Printre puținele lucrări din literatura univversală, cari răspund acestui scop, una din cele mai bune este fără îndoială *Micul Lord Fauntleroy*, de Fr. Burnett.

Intr'o formă literară desăvârșită, este redată o povestire extrem de interesantă, a vieții acestui nobil, — istorisire care are darul de a trezi în copii toate simțimintele generoase și nobile. Este cartea ideală de educație și nu există limbă cultă, în care să nu fi fost tradusă.

Traducerea românească a d-lui Iosif Nădejde este desăvârșită din toate punctele de vedere.

Lucrarea — însoțită de numeroase și reușite ilustrații — se găsește în n-rele 747-748 din „Biblioteca

VERIFICAT
pentru toți
1987